

اقتصاد مقاومتی در ناچا

مظفر شریعتی شیرازی^۱، علی ریحانی پور^۲

^۱ لیسانس مدیریت بازرگانی گرایش گمرک، دانشگاه چابهار

^۲ کارشناس ارشد، مدیریت دولتی (منابع انسانی)، دانشگاه پیام نور

چکیده

در سالی که بانام اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال مزین شده است، به اوج رسیدن فشارهای ناشی از تحریم‌های اقتصادی بین‌المللی، اقتصاد کشور را در شرایط خاص قرار از سوی رهبر انقلاب مطرح شد. و در این شرایط راهبرد مقاومتی کاهش وابستگی‌ها و تأکید روی مزیت‌های تولید داخل و تلاش برای خوداتکایی است. درباره اقتصاد مقاومتی ابتدا باید درک صحیح از اقتصاد ملی و همچنین فضای اقتصاد جهانی و متعاقباً شدت فشاری که نظام سلطه نسبت به ایران داشته است به دست آوریم. رهبر انقلاب در ارائه تعریفی از اقتصاد مقاومتی فرمودند: در این اقتصاد، هم‌روند پیشرفت کشور حفظ می‌شود و هم آسیب‌پذیری نظام اقتصادی در مقابل ترفندهای دشمنان کاهش می‌یابد. همچنین ایشان در سخنانی در این زمینه فرمودند: افزایش نقدینگی یکی از ریشه‌های مشکلات فعلی است. باید با هم فکری و تکیه بر علم و تجربه، راهی برای کنترل نقدینگی بیابید و نقدینگی افزایش‌یافته را به سمت مراکز تولید هدایت کرد. توانمند کردن بخش خصوصی یکی از ارکان اقتصاد مقاومتی است. سیاست‌های اصل ۴۴ با دقت و وسواس هر چه تمام‌تر دنبال شود. یک رکن اقتصاد مقاومتی حمایت از تولید ملی است. با ضرورت توجه به‌صرفه جویی در دستگاه‌ها مسئله استفاده از تولید ملی را در دستور کار قرار دهیم و مصرف اجناس و کالاهای خارجی را در دستگاه‌ها ممنوع اعلام کنیم. در این مقاله به ابعاد و شاخصه‌های اقتصاد مقاومتی پرداخته می‌شود.

واژه‌های کلیدی

اقتصاد، اقتصاد مقاومتی، ناچا

مقدمه

در چند سال اخیر و با شدت یافتن تحریم‌های یک‌جانبه و غیرانسانی غرب علیه جمهوری اسلامی ایران باهدف متوقف کردن برنامه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، واژه‌ی جدید «اقتصاد مقاومتی» به ادبیات اقتصادی کشور اضافه و به فراخور حال‌وروز اقتصاد کشورمان موردبحث قرار گرفته است. این واژه اولین بار در دیدار کارآفرینان با مقام معظم رهبری در شهریور سال ۱۳۸۹ مطرح گردید. در همین دیدار، رهبر معظم انقلاب «اقتصاد مقاومتی» را معنا و مفهومی از کارآفرینی معرفی و برای نیاز اساسی کشور به کارآفرینی نیز دو دلیل «فشار اقتصادی دشمنان» و «آمادگی کشور برای جهش» را معرفی

نمودند. برای مفهوم اقتصاد مقاومتی در همین مدت‌زمان کم، تعاریف متفاوتی ارائه شده که هرکدام از جنبه‌ای به این موضوع نگاه کرده‌اند. در این میان، تعریف جامع و کامل از اقتصاد مقاومتی را خود رهبر فرزانه انقلاب ارائه داده‌اند. ایشان در دیدار با دانشجویان فرمودند: «اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی‌ها و خصومت‌های شدید می‌تواند تعیین‌کننده رشد و شکوفایی کشور باشد». از منظر واژه‌شناسی به مفهوم اقتصاد مقاومتی می‌توان به ابعاد وسیع‌تری از این مفهوم نو بیان‌شده از سوی رهبر حکیم انقلاب پی برد. اقتصاد مقاومتی به همراه جهاد یا مجاهدت واژه‌ای با بار معنایی بسیار عمیق از لحاظ لغوی و در بعضی موارد دارای فرهنگ خاص به خوداست به معنای مشقت و زحمت و همچنین به معنای توان و «جهد و جهد» جهاد در لغت از ریشه طاق است لذا کلمه جهاد معنای تلاش حداکثری یا تلاش در شرایط خاص و ویژه را با خود حمل می‌کند و علاوه بر این جهاد در فرهنگ ۱۴۰۰ ساله اسلام نیز دارای معنای خاصی است که از یک حرکت مقدس و مبارزه گونه مذهبی حکایت می‌کند؛ به‌طوری‌که همواره وجود اختیار اعلام حکم جهاد در یک مقوله خاص (غالباً دفاعی) در دست علمای اسلام و حکومت‌های اسلامی از برتری‌های خاص و استراتژیک جوامع اسلامی برشمرده شده است. کلمه جهاد در فرهنگ اسلامی همواره یادآور واژه شهادت نیز بوده است. اما با نگاهی به دوره معاصر و تاریخچه انقلاب درمی‌یابیم که واژه جهاد از بار معنایی خاصی نیز در تاریخ انقلاب اسلامی برخوردار است که اندکی با موارد ذکرشده قبلی متفاوت است و این در حقیقت از هنرهای امام عظیم‌الشان بود که از واژه جهاد و حکم جهاد برای جنگ تحمیلی استفاده نبرد و در حقیقت با این عمل نشان داد که این جنگ علی‌رغم به‌صف کشیده شدن همه جبهه کفر در برابر انقلاب اسلامی جنگی نبود که بخواهیم در آن همه داشته‌های خود را رو کنیم و از نهایت پتانسیل‌های جامعه اسلامی بهره ببریم. ایشان از دیگر سو با نهادن نام جهاد بر امر مقدس و استراتژیک سازندگی کشور و خلق مجموعه‌ای به نام جهاد سازندگی اوج هوشمندی و عمق نگاه راهبردی خود را نشان دادند.

ارکان اقتصاد مقاومتی

الف: مقاوم بودن اقتصاد